

رانندگی در شب کویر

بی شک دیدن جانورانی که پس از پایین رفتن خورشید و فرا رسیدن شب، در کویر زندگی دوباره می‌گیرند، بسیار لذت بخش است. با کاهش دمای هوا و زمین گرم کویر، اغلب جانوران برای یافتن آب، غذا و احتمالاً جفت، از لانه‌ها و پناه گاه‌های خود خارج می‌شوند. برای اغلب دوستان خونسرد ما، شب بهترین زمان برای فعالیت می‌باشد. در بعضی از جانوران مانند مار و بزمجه کاهش سریع دمای هوا باعث می‌شود که این جانوران قبل از جستجو برای غذا ابتدا به گرم کردن بدن بوسیله حرارت باقی مانده در سنگها و یا شنها پردازنند.

رانندگی در شب و یا به صورت کلی شب گردی در کویر به علت خسارات زیادی که به منابع طبیعی و جانوران وارد کرده در اکثر مناطق حفاظت شده و پارکهای ملی ممنوع است. اما با افزایش سطح آگاهی مردم نسبت به محیط زیست و اهمیت حفظ گونه‌های جانوری، گردشگری در شبهای کویر، فقط به عنوان یک ناظر و بیننده می‌تواند مجدداً مورد ارزیابی مسؤولان قرار گیرد.

برای هرچه لذت بخشنده‌تر شدن سفر کویری شما، رانندگی در شب توصیه می‌شود. این کار نیاز به آگاهی به نکاتی دارد که در زیر به بخشی از آنها اشاره می‌کنم.

وسائل مورد نیاز:

یک نور افکن قوی یا چراق قوه‌های بزرگ

یک دوربین دیجیتال مناسب برای عکاسی در شب

یک راهنمای مخبر و آشنا به منطقه

لباس مناسب از جمله ژاکت، پوتین و شلوار بلند

آب به اندازه دو برابر مصرف

وسیله نقلیه مناسب و آماده

چگونه و کجا رانندگی کنیم:

همیشه ۲ نفر همراه داشته باشید. راننده باید از گردش چشم به این سو و آن سو برای یافتن جانوران بپرهیزد و به رانندگی دقیق کند. این کار را به همراه انتان بسپارید. از نور بالای چراغهای خودرو استفاده کنید تا دید بیشتری برای یافتن جانوران داشته باشید. با سرعت ۲۰ تا ۳۰ کیلومتر حرکت کنید و از دنده‌های پایین استفاده کنید تا سر و صدای کمتری ایجاد کنید و موجب بر هم خوردن آرامش حیوانات و در نتیجه فرار آنها نشوید.

در صورت مشاهده جانوری از تعقیب آن جدا خودداری کنید. فراموش نکنید نور چراغهای خودرو باعث کوری آنی در تمام جانوران شبگرد می‌شود و آسایش آنان را برهم میزند. همیشه میهمان فهیمی برای طبیعت باشیم و میزبان را آزرده خاطر نکنیم.

دریاچه نمک آران

سفر با اتومبیل

وسایل مورد نیاز در سفر با اتومبیل:

-جک اتومبیل

-زنگیر چرخ بخصوص برای مناطق شنی و گلی

-پوتین و لباس گرم

-هیدرات متیل برای اضافه کردن به آب

-پمپ تایر مدل الکتریکی و یا حتی یک مدل پایی خوب

-تعداد شمع ماشین

-چراغ قوه

-جعبه کمکهای اولیه (باید داخل ماشین باشد نه صندوق عقب)

-کپسول ضد حریق

-میوه خشک و شکلات

-نقشه و ابزار دستی تعمیرات اتومبیل

-بیل آهنی که هنگام گیر افتادن اتومبیل بتوان از آن استفاده کرد

-انواع آچار، پیچ گوشته، جعبه ابزار پنجرگیری اتومبیل و یک تیوب داخلی

-روغن ماشین و گازویل

-ضد یخ یا هیدرات متیل در مناطق سردسیر

-رادیو با آنتن دهی خوب

رانندگی و نجات

در جاده ها به آرامی رانندگی کنید مخصوصاً اگر ارتفاع اتومبیل شما کم است، هنگام گذشتن از پستی و بلندی ها باید مراقب باشید.

برای عبور از مناطق با زمین نرم و جهت افزایش کشش لاستیک باید کمی باد تایرهای خود را کم کنید. وقتی پارک می کنید روی اتومبیل را پیوشنیم. با این کار میزان گرمای داخل اتومبیل شما کمتر میشود. این پوشش باید از بیرون بر روی شیشه ها پهن شود تا داخل ماشین را خنک نگه دارد. هیچگاه حیوانات را داخل اتومبیل نگذارید.

به طور کلی اگر اتومبیل شما در جاده خراب شد کنار آن بمانید زیرا:

-ابزار نجات و ذخایر آبی شما داخل ماشین است.

وسایلی هست که میتواند در فرآیند زنده مانی به شما کمک کند:

-آینه های کناری که برای علامت دادن مناسب است.

-ظروف برای جمع کردن آب و آشپزی.

-تایر اضافه که سوزاندن آن میتواند به عنوان علامت نجات باشد و دود سیاه آن از دور دیده میشود.

-صندلی ماشین به عنوان تخت.

-خود ماشین سایه ایجاد میکند.

- از باتری ماشین با استفاده از دو رشته سیم میتوانیم برای روشن کردن آتش استفاده کنیم.
- اگر ماشین هنوز کار میکند یا باتری قوی است از چراغ جلو میتوان برای علامت دادن در شب استفاده کرد.
- از باتری میتوان برای مغناطیسی کردن سوزن استفاده کرد. سوزن به عنوان قطب نما کاربرد پیدا میکند.
- اگر ماشین را ترک میکنید از مسیر و اولین جای دسترسی به آب اطمینان حاصل کنید. اتومبیل را قبل از ترک آن خالی کنید ولی وسایل خیلی سنگین و غیرضروری را بر ندارید.
- وسایل زیر را بردارید:
آینه برای علامت دادن.
- پوشش صندلی که از آن به عنوان پوشش سر و یا روپوش استفاده کنید.
- نوشته ای در ماشین به جا بگذارید که مسیر حرکت تان را نشان دهد و در مسیر نیز از خود نشانه هایی به جا بگذارید.
- سوختی بردارید که در شباهی سرد صحرا برای روشن کردن آتش به شما کمک کند.
- در طول گرمای روز ماشین را ترک نکنید.
- برای اطلاعات بیشتر فصل قبل و فصل سفرهای صحرایی را ببینید.

محاسبه مسافت هنگام رانندگی

- اشیاء نزدیکتر از آنچه که واقعاً هستند به نظر می آیند هنگامی که:
- * به بالا یا پایین تپه نگاه میکنید.
- * نور روشنی از روی شی منعکس میشود.
- * از روی آب، برف یا دشت وسیع شن نگاه میکنید.
- * هوا کاملاً تمیز است.

الشیاء دورتر از آنچه که واقعاً هستند به نظر می آیند هنگامی که:

- * نور کم است.

- * رنگ شی با پیش زمینه آن ترکیب شده.
- * شی در انتهای خیابان یا بزرگراه قرار دارد.
- * از روی یک سطح موج دار به شی نگاه میکنید.

رانندگی در توفان شن

- * کنار جاده توقف کنید و از مسیر عبور و مرور فاصله بگیرید.
- * موتور اتومبیل را خاموش کنید زیرا ممکن است فیلتر هوای ماشین توسط شن مسدود شود.
- * در صورت امکان جلو اتومبیل را پوشانید زیرا شدت توفان شن میتواند به اجزا موتور آسیب برساند.
- * اتومبیل را طوری پارک کنید که تا حد ممکن موتور اتومبیل در مقابل وزش باد نباشد.

رانندگی در زمستان

سه مسئله مهم وجود دارد:

-1- روشن کردن و حرکت اتومبیل

-2- حرکت روی جاده

-3- متوقف کردن اتومبیل

روشن کردن ماشین

اگر قفل در یخ زده، سعی کنید سوراخ کلید را با شعله آتش گرم کرده و سپس کلید را وارد کنید ولی فشار ندهید. اگر هنوز کار نمیکند از مایع ضدیخ قفل استفاده کنید.

مطمئن شوید باتری شارژ دارد و تسممه ها محکم در شرایط خوبی هستند. اتصالات باتری تمیز و پوشیده از گریس است در غیراینصورت اول با آب جوش اتصالات را بشوئید و سپس آن را با گریس پوشش دهید. مطمئن شوید که شمعها، کابلها و دلکو شرایط خوبی دارند.

در آب و هوای بسیار سرد از روغن ۳۰ W5 استفاده کنید.

ضد یخ داخل رادیاتور را چک کنید.

حرکت روی جاده

آیا تایرهای مخصوص چهارفصل یا تایرهای زمستانی دارید؟

به اتومبیل جلویی خیلی نزدیک نشوید زیرا ممکن است برای ترمز گرفتن و ایستادن مسافتی دوبرابر حد معمولی نیاز داشته باشد.

پشت رانندگان کند دست حرکت نکنید. او کار خود را میکند و اگر بخواهید او را پشت سر بگذارید شاید مجبور شوید وارد راه برفی یا یخی شده و از راه اصلی منحرف شوید.

بر روی جاده های لغزنده هیچ تکان ناگهانی به چرخهای اتومبیل وارد نکنید زیرا این کار کترل اتومبیل را از دست شما خارج میکند. فرمان را با دو دست خود نگه دارید.

مراقب نواحی یخ زده روی پلها و زیرگذرها باشید.

هنگام لغزیدن اتومبیل سعی کنید جهت چرخهای جلو و عقب اتومبیل در یک راستا قرار داشته باشند. هیچ عکس العمل ناگهانی نشان ندهید. به آرامی پا را روی پدال ترمز بگذارید تا از لغزیدن جلوگیری کند. اگر مجبور شدید اتومبیل را به سمت چاله ای هدایت کنید این کار بهتر از کوبیدن و برخورد اتومبیل به مانع یا کوه است.

با خود بیلی بردارید که به اندازه کافی بلند باشد تا به زیر ماشین برسد و آنقدر قوی باشد که بتوانید برف کوبیده شده را بکنید.

باد تایرهای خود را تنظیم کنید. در هوای خیلی سرد تایرهای عرض کمتری پیدا میکنند پس میزان باد تایر میباشد کمتر باشد.

در مناطق خاص کوهستانی ممکن است مجبور شوید از زنجیر چرخ استفاده کنید.

طبقه بندي زنجير چرخها به شرح زیر است:

طبقه S برای مسافر و وسایل نقلیه سبک .

طبقه U برای وسایل نقلیه با چرخهای بزرگتر .

طبقه W برای وسایل نقلیه مختص حمل و نقل و کامیونها .

مطمئن شوید که اندازه زنجیر مناسب مدل اتومبیل شماست. زنجیر روی اتومبیل کشش بهتری را برای ماشین حتی نسبت به اتومبیلهای WD با بهترین تایرهای مناسب برف ایجاد میکند.

متوقف کردن اتومبیل

اگر همه موارد ذکر شده در بالا را رعایت کرده اید نگران نباشید ولی درنظر داشته باشید که یک تکه یخ کوچک هم میتواند ایجاد دردسر کند.

رانندگی در رمل - منطقه ریگ بلند

تایرهای مناسب برای رانندگی در کویر

تایرهای رانندگی خارج از جاده (off-road) به شاخه‌ها و زیر شاخه‌های متعددی تقسیم می‌شوند. هر شاخه برای موارد خاصی مورد استفاده قرار می‌گیرند، از این رو بسیار مهم است که بدانید چه تاییری مناسب استفاده شما است، مخصوصاً اگر استفاده خاصی را مد نظر دارید.

اگر قصد سفر به مناطق باتلاقی و یا رودخانه را دارید، تاییر شما باید از قابلیت اصطکاک زیاد با زمین برخوردار باشد. علاوه بر این باید توانایی عبور دادن آب و گل و لای را از خود داشته باشد. این دو قابلیت عاملی می‌شود که شما راحت‌تر رانندگی کنید و کمتر دچار سوانحی از قبیل گیر کردن در گل یا رودخانه را داشته باشید. این قبیل تاییرها دارای عاج‌های بزرگ هستند که آنها را قادر می‌سازد گل و لای را به کناری زده و با زمین سخت در تماس باشند.

روش خارج کردن خودرو از باتلاق - محسن ادیب

باتلاقها مناطقی هستند که دارای خاک بسیار شور می باشند و پوشش گیاهی در این مناطق بسیار ناچیز است . معمولاً سفره های آب زیر زمینی در این مناطق بسیار به سطح زمین نزدیک هستند و جنس خاک این مناطق در اثر مجاورت نمک، بسیار پوک می باشد.

در مناطق کویری ایران در فصول بارش ، زمینها در اثر بارندگی گل شده و در اثر حرارت بالا ، سطح زمین به سرعت خشک می شود و لایه نازک و سختی از مخلوط نمک و خاک تشکیل شود . این لایه نازک مانع تبخیر لایه های مرطوب زیرین می شود . در نتیجه لایه های زیرین در تمام فصول سال مرطوب باقی میمانند.

در اکثر نقاط کویری ایران، باتلاقها قابل رویت هستند . مهمترین روش تشخیص باتلاقی بودن زمین، عدم پوشش گیاهی و سفید بودن سطح زمین در فصول گرما و گلی رنگ بودن آن در فصول بارش می باشد . علاوه بر این، معمولاً زمینهای باتلاقی توسط زمینهای پف کرده با خاک پوک محصور هستند.

پیشنهاد می شود حتی المقدور از حرکت با وسایل نقلیه بر روی زمینهای باتلاقی خودداری کنید . در صورتی که در این زمینها قصد تردد دارید به خاطر داشته باشید که ترمز کردن ناگهانی و یا حرکت بر روی رد بجامانده از حرکت خودرو جلویی می تواند باعث شکسته شدن لایه سخت نازک گردد و برای گروهتان دردرس ساز شود. از این رو در این زمینها از حرکت بر روی رد خودرو جلویی جدا خودداری کنید . تا حد امکان از توقف در زمینهای باتلاقی پرهیز کنید و در این زمینها با سرعت یکسان برانید . هرگونه تغییر ناگهانی سرعت می تواند باعث گیر کردن خودرو در گل شود.

برای حرکت در نواحی باتلاقی حتی المقدور از تاییرهای با عرض زیاد و عاج های بزرگ استقاده کنید . این تاییرها قادرند به راحتی گل و لای و آب را از میان شیارهای خود عبور دهند و در نتیجه کمک بسیار زیادی به حرکتی آسان بر روی مناطق باتلاقی خواهند کرد.

قبل از عبور از مناطق باتلاقی از راهنمایان محلی و افراد آشنا به منطقه نسبت به وضعیت باتلاقها و میزان نفوذ پذیری و چسبندگی گل اطلاعات کافی کسب کنید. در بعضی از نقاط کویر مرکزی ایران باتلاقهایی وجود دارند که قادرند خودرو را در کسری از دقیقه به پایین بکشند . در کویر بی گدار به آب نزنید.

روشهای خارج کردن خودرو از گل:

هنگامی که در زمین باتلاقی گیر کردید از فشردن پدال گاز و استفاده از دنده عقب برای بازگشت خودداری کنید. این روش باعث بیشتر فرو رفتن در گل خواهد شد. قبل از هر اقدامی از خودرو خارج شوید و چند دقیقه ای را به بررسی وضعیت اختصاص دهید.

اولین کار در هنگام گیر کردن در زمین باتلاقی، آزاد کرد شاسی خودرو از تماس با گل است . این کار بسیار سخت و زمانبر است ولی تا هنگامی که شاسی آزاد نباشد سایر روشها تقریباً غیر ممکن هستند. این کار را میتوانید با قرار دادن جک بادی در زیر خودرو انجام دهید . همچنین جکهای معمولی نیز در صورتی که در زیر آنها یک صفحه چوبی یا فلزی قرار گیرد تا در گل فرو نرونده باشد. حتی المقدار سعی کنید با ارتفاع دادن به خودرو شاسی را آزاد کنید چون کندن

زمین باتلاقی بسیار کار سخت و مشکلی است و همچنین سطوح زیرین به دلیل بالا بودن رطوبت از استحکام به مراتب کمتری نسبت به سطوح بالایی برخوردارند. پس از بالا بردن خودرو، زیر چرخها را با قلوه سنگ پر کنید و این روش را تا جایی که شاسی خودرو آزاد گردد ادامه دهید. همچنین در صورتی که تخته چوبی همراه دارید می‌توانید در زیر چرخها قرار دهید.

در صورتی که چندین خودرو همراه شما هستند در صورتی از روش بکسل کردن استفاده کنید که پیش از آن اطمینان حاصل کرده اید که سایر خودرو ها بر روی زمین باتلاقی قرار ندارند. در غیر این صورت روش بکسل کردن باعث می‌شود که سایر خودروها نیز در گل فرو روند. بهتر است روش بکسل کردن در زمین باتلاقی با بیش از یک خودرو انجام شود.

یکی از روشهای کارآمد استحکام بخشیدن به گل زیر چرخهای خودرو می‌باشد. با قرار دادن خار و گیاهان کویری در اطراف چرخها می‌توانید مقاومت و اصطکاک چرخها با گل را افزایش دهید تا خودرو راحت‌تر از گل خارج شود. به یاد داشته باشید در هنگام گیر کردن حتماً از کمک سبک استفاده کنید. استفاده از کمک سنگین باعث وارد شدن فشار بیشتری به زمین و درنتیجه بیشتر فرو رفتن خواهد شد.

در صورتی که تکیه گاه مطمئنی در زمینهای مجاور وجود دارد می‌توانید از وینچ استفاده کنید. قبل از وارد شدن نیرویی به کابل وینچ کلیه افراد را از اطراف کابل و خودرو دور کنید.

در صورتی که تنها سفر کرده اید سعی کنید به سراغ کمک در اولین آبادی بروید چون خارج کردن خودرو از باتلاق بدون نیروی کمکی کاری بسیار دشوار و خسته کننده است و کلیه انرژی شما را هدر خواهد داد.

هل دادن خودرو در صورتی که به روش صحیح انجام شود و برآیند فشار به سمت بالا باشد میتواند کمک بزرگی باشد. هیچ وقت قدرت یک فرد و میزان کمکی که به خارج کردن خودرو از گل خواهد کرد را دست کم نگیرید.

گیر کردن خودرو در باتلاق

لاستیکهای لغزندۀ شده

استفاده از خار و خاشاک

استفاده از تخته چوبی

آزادسازی شاسی

استفاده از تخته چوبی

استفاده از جک بادی

روشهای جک زدن حرفه ای

توجه : هرگز به زیر خودرویی که فقط با جک بالا برده شده نروید!

جک اهرمی :

بهترین نوع جک برای خودرو های **4WD** جک اهرمی است . این نوع جک قادر به بالا بردن هر نوع خودرو می باشد و با استفاده از یک زنجیر می توان از آن به عنوان وینچ نیز استفاده کرد .

جک های استاندارد موجود در خودروهای **4WD** تنها قادرند خودرو را به اندازه ای که برای تعویض تایر لازم است بالا برند . این جکها برای استفاده بر روی آسفالت و زمینهای سخت طراحی شده اند . این جکها باید در قسمت مشخصی در زیر خودرو قرار گیرند . اگر در هنگامی که خودرو شما در شن یا هر مکان دیگری گیر کرده باشد و خواسته باشید از این جکها استفاده کنید متوجه شده اید که این جکها کارایی لازم را ندارند .

جک های اهرمی این قابلیت را دارند که در قسمتهای مختلفی از خودرو قرار بگیرند و توانایی بالا بردن وزن های بمراتب سنگین تر از تحمل جک های استاندارد خودرو را دارند . این جکها قابلیت بالا بردن تا ۱ متر را دارا می باشند .

بعضی از خودرو های **4WD** به دلیل دارا بودن قوسهایی بر روی بدنه ، جای مناسبی برای نصب جک اهرمی ندارند . این جکها دارای قطعاتی هستند که این امکان را به مصرف کننده می دهد که بر اساس نوع خودرو ، جک را با آن تنظیم کنند . توصیه می شود در صورت استفاده از این نوع جک صفحه ای فلزی یا چوبی به ابعاد **300x300** میلیمتر در زیر جک قرار گیرد تا جک در زمین شنی یا باتلاقی فرو نرود . قطر صفحه فلزی **3,5** میلیمتری و صفحه چوبی **15** سانتی متری برای این کار کفایت می کند . البته با توجه به نوع خودرو این ضخامت این صفحه متغیر خواهد بود . قبل از انجام سفر **2** آجر را با فاصله از یکدیگر قرار دهید . صفحه را بر روی آن بگذارید و پایه جک را بر روی آن قرار دهید . سپس اقدام به جک زدن در زیر خودرو کنید . اگر صفحه شکم نداد ، صفحه مناسبی را انتخاب کرده اید .

با استفاده از یک زنجیر مناسب کارایی این جک دو چندان می شود . به این صورت عمل کنید :

قسمت فوقانی جک باید بوسیله یک زنجیر به تکیه گاه محکمی متصل شود . قسمت دیگر زنجیر به خودرو متصل می شود . در قسمت پایین جک ، قسمتی از طول زنجیر بوسیله یک قلاب به جک متصل می شود و به قسمت متحرک جک قسمت دیگری از زنجیر با یک چنگک متصل می گردد . این کار باعث می شود که شما قادر باشید خودرو را یک متر به جلو بکشید . مجددا جک را آزاد کنید و زنجیر آزاد شده را به جلو بکشید و به قسمت پایین جک قفل کنید . چنگک بالایی اجازه نخواهد داد که خودرو به عقب برگردد . این روش آنقدر تکرار می شود تا خودرو آزاد گردد .

جک بادی اگزوز

این نوع جک وسیله‌ای است که استفاده از آن بسیار آسان است. این جک به شکل یک بادکنک خالی بزرگ است که در زیر خودرو پهن می‌شود و سپس بواسیله قدرت گازهای خروجی اگزوژ خودرو کاملاً سالم باشد و سوراخ و یا شنی و رمل بسیار کارایی دارد. این وسیله نیاز مبرمی به آن دارد که سیستم اگزوژ خودرو را باشند و سوراخ و یا نشطی نداشته باشند. کوچکترین سوراخ در سیستم اگزوژ باعث خواهد شد که جک به درستی باد نشود و کارایی لازم را نداشته باشد. همچنین از پوسیده نبودن قطعات سیستم اگزوژ اطمینان حاصل کنید. چون ممکن است باعث شکسته شدن آنها شود.

برای استفاده جک را در زیر خودرو به صورت مساوی از دو انتهای خودرو پهن کنید. مطمئن شوید که در قسمت زیر خودرو قطعه تیزی که باعث پینچری جک گردد وجود نداشته باشد. برای احتیاط بیشتر می‌توانید زیر پایی خودرو را بر روی جک پهن نمایید. موتور را خاموش کنید و سپس شیلنگ اتصال را به اگزوژ وصل نمایید. پس از بالا رفتن خودرو گودال زیر چرخها را پر نمایید و تل شن انباشته شده در زیر شاسی خودرو را خارج نمایید.

نکات مهم در هنگام جک زدن:

معمولًا سعی کنید جک را در قسمت وسط خودرو قرار دهید و جک را به اندازه‌ای بالا ببرید که فاصله لاستیک تا زمین ۳۰ سانتی متر گردد.

در هنگامی که از جک اهرمی به عنوان وینچ استفاده می‌کنید کلیه همراهان را از اطراف جک و خودرو دور کنید. موقعیت خود را به گونه‌ای تنظیم کنید که شما بین خودرو و جک قرار بگیرید تا احتمال صدمات به شخص شما کاهش یابد. اطمینان حاصل کنید که در هنگام کشش جک با هیچ قسمی از خودرو تماس پیدا نکند.

از استحکام کششی زنجیر اطمینان حاصل کنید. این کار را با حوصله و به آرامی انجام دهید و به خاطر داشته باشید این روش می‌تواند خطرات بسیار زیادی به همراه داشته باشد.

نکاتی قبل از رانندگی در کویر - محسن ادیب

آیا رانندگی در کویر نیازمند احتیاط و کمی ترس است؟ جواب آری است. مناطق کویری در مقایسه با مناطق جنگلی، کوهستانی و یا استپی قابل پیشبینی نیستند علاوه بر آین در این مناطق، نیروی کمکی در موقع لزوم بندرت یافت می‌شود. مزیت مهم راه‌ها و مناطق کویری نسبت به کوهستان و جنگل برخورد نکردن با بن‌بست‌های مسیر و عوارض طبیعی است. راهنمایی در باره راه‌های کویری بسیار مشکل است. به نظر من رانندگان باتجربه را می‌توان به نوعی رانندگان نجات یافته خوش شанс تلقی کرد. در هر حال بعد از ورود به یک راه کویری بدون آگاهی از آن در مسیر رانندگی نکنید. این کار مانند دست کردن در یک سوراخ تاریک است. اولین نکته پیاده شدن از خودرو و سپس راه رفتن بر روی جاده یا زمین است تا هم نسبت به مسیر تا حدودی آگاهی پیدا کنید و هم میزان استحکام خاک را ارزیابی کرده باشید.

مهمنترین راهنمایی: کوچکترین زوزه یا صدایی که از اتومبیل شنیده می‌شود را جدی بگیرید. صدای کوچک و بی

اهمیت خودرو می توانند مشکلات بسیار بزرگی هم برای سلامت شما و هم خودرو ایجاد کنند . در این مقاله قصد دارم به وسائل نقلیه مناسب برای کویرنوردی ، خطراتی که در کمین شما هستند ، انتخاب مسیر مناسب ، لیست حداقل تجهیزات برای امنیت شما و نکاتی که قبل از حرکت باید رعایت شوند ، بپردازم .

خودرو

بعضی از خودرو های **4WD** برای کویرنوردی بسیار مناسب و بعضی دیگر نامناسب هستند . خودروهایی با ارتفاع شاسی متوسط ، حجم و قدرت موتور بالا همراه با وزن کم برای کویرنوردی بسیار مناسب هستند . از این روی خودروهای پاترول برای کویرنوردی مناسب نیستند . بهترین خودروها برای کویرنوردی جیپ های میول ، لندرورو تویوتاهای مدل لند کروز هستند . خودروهایی مانند پیک آپ ، رونیز ، پرادو ، رنجروور ، سوزوکی ، کورنادو در درجه بعدی از خودروهای ذکر شده قرار دارند .

نکته مهمی که در انتخاب وسیله کویرنوردی باید به آن توجه شود قیمت خودرو است . قیمت خودرو باید به گونه ای باشد که در تصمیم راننده در ترک آن تاثیر زیادی نداشته باشد . مثلا در شرایطی که خودروی شما در باتلاق گرفتار شده ، ترک کردن یک جیپ میول ۱ میلیون تومانی برای یک شخص بسیار راحتتر از ترک یک پرادو ۶۰ میلیونی است .

راه

راه های کویری قابل پیشینی نیستند . مثلا مسیری که توسط یک خودروی سواری طی شده ممکن است برای عبور در هفته بعد برای یک خودرو **4WD** غیر ممکن باشد . برای مثال می توان به جاده خاکی مرنجاب به سفیدآب اشاره کرد که در بعضی از ماه ها می توان با پراید از آن عبور کرد و در زمانی که زمینها پف کنند و یا سطح آب زیرزمینی بالا باشد با بهترین خودروهای **4WD** نیز به سختی می توان از آن عبور کرد .

معضل عمدۀ راه های کویری نحوه زیر ساخت انهاست . در بعضی از راه ها (راه خاکی آران به مرنجاب) زمین ، بوسیله بلذر تراشیده شده ، و در بعضی دیگر از راه ها مسیر به دلیل تردد خودروها کوبیده شده است . این عوامل باعث می شوند که این نوع جاده ها آسیب پذیر باشند . همچنین مقالاتی که در گوشه و کنار در مورد نوع راه می خوانید فقط برای زمان خود قابل استناد هستند و ممکن است مسیر در اثر مرور زمان و فرسایش آب و باد از بین رفته باشد و یا کاملاً توسط شن پوشیده شده باشد .

راه های خاکی به سه دسته تقسیم بندی می شوند **1**-راه های سنگریزه ای **2**-راه های خاکی با خاک مناسب **3**-راه های خاکی با خاک ضعیف و یا شنی

حرکت در جاده های سنگریزه ای بندرت مشکل ساز میشوند . مگر اینکه عمق سنگریزه زیاد باشد و سنگها با زیر خودرو برخورد کنند . این اتفاق آسیب چندانی به خودروی شما نمی رساند ولی باعث ناراحتی راننده و دیگر سرنشینان می شود و یا دچار پنچری شوید . به غیر از این دو حالت مشکل دیگری در این نوع راه ها پیشینی نمی شود . اغلب خودروهای **4WD** قابلیت عبور از جاده های خاکی با خاک مناسب را دارند و خودروهایی که پیشتر به آنها اشاره شد قابلیت عبور از جاده های خاکی با خاک ضعیف را دارند .

از توجه به وضعیت آب و هوایی منطقه غافل نشوید زیرا یک طوفان کویری می تواند یک فرورفتگی خشک را تبدیل به

یک دریاچه عظیم کند و یا یک راه خاکی مناسب را تبدیل به باقلاقی بزرگ نماید.
رانندگی در کویر می تواند مخصوصه بزرگی برای هر شخصی ، بدون توجه به میزان مهارت و تجربه فرد در رانندگی باشد .
قبل از عزیمت به کویر نکات زیر را رعایت کنید تا میزان خطر را به حداقل ممکن کاهش دهید .

قبل از حرکت دوستان و نزدیکان خود را از مقصد و زمان بازگشت خود آگاه سازید .

اتومبیل خود را سرویس کامل و تون آپ کنید . (تون آپ باید در هر ۱۵۰۰۰ کیلومتر تکرار شود) . اتومبیل خود را یک یا
دو هفته قبل از سفر سرویس کنید . این کار را به روز آخر نسپارید .

ترمینال ها و اتصالات باتری خودرو را مورد بازبینی قرار دهید تا از محل خوردنگی ها و پوسیدگیهای احتمالی آگاه شوید.
اتصالات و ترمینالهای را می توان به راحتی و با استفاده از یک برس آغشته به سودای خوراکی و آب تمیز کرد. آب باتری
را چک کنید و آب مورد نیاز آن را در باتری بریزید . (اگر از باتری خشک استفاده نمی کنید) .

میزان توان و قدرت باتری را چک کنید . اگر باتری شما بیشتر از ۲ سال کار کرده آن را تعویض کنید .

میزان باد چرخها را چک کنید و فشار باد آنها را بر اساس راهنمای خودرو تنظیم نمایید .

رادیاتور خودرو را برای ترک های احتمالی مورد بازبینی قرار دهید . میزان فشار درونی رادیاتور را چک کنید تا از ترکهای
میلیمتری که با چشم قابل رویت نیست آگاه شوید .

پمپ آب خودرو را چک کنید

بوسیله یک هیدرومتر میزان توان خنک کنندگی ذخیره در رادیاتور را در هنگام جریان مضاعف چک کنید . ضد یخ
موجود در رادیاتور باید کاملا تمیز و سطح آن باید تا نقطه مشخص شده در رادیاتور بالا باشد . فراموش نکنید که مایع ضد
یخ فقط برای جلوگیری از یخ زدن نیست بلکه عامل بسیار مهمی در جلوگیری از جوش آوردن موتور می باشد . در صورتی
که خودروی شما ۳۰۰۰۰ کیلومتر کار کرد دارد و تا کنون داخل رادیاتور را نشسته اید این کار را حتماً انجام دهید .

کلیه سیمهای و اتصالاتی که مرتبط با سیستم خنک کننده اتومبیل است را به خوبی بازرسی کنید و هر کجا ایرادی مشاهده
کردید در رفع آن اقدام کنید .

کلیه روغنها و مایعات موجود در خودرو را چک کنید . (روغن موتور ، روغن ترمز ، روغن کلاچ هیدرولیک ، روغن انتقال
قدرت ، روغن فرمان هیدرولیک و ...)

روغن موتور و فیلتر روغن را در هر ۵۰۰۰ کیلومتر تعویض کنید .

اطمینان حاصل کنید که کلیه چراغهای خودرو سالم هستند و لامپهای خراب را تعویض کنید .

لاستیکها را چک کنید و اطمینان حاصل کنید که از میزان کافی عاج برخوردارند . جک و لاستیک زپاس را چک کنید . اگر برایتان مقدور است از دو لاستیم زپاس استفاده کنید و یا به وسایل پنچرگیری تیوب لس مجهر باشید .

روغن موتور ، روغن ترمز ، ضد یخ ، روغن فرمان هیدرولیک اضافه و آب کافی همراه داشته باشید .

به یاد داشته باشید که دمای زیاد زمین و سرعت بالا می توانند فشار زیادی به لاستیک های قدیمی و همچنین بسیار نو وارد آورند .

بیابان بندریگ - مرنجاب

بیابان بندریگ - مرنجاب

پروژکتور - نورالدین هاشمی

یکی از لوازم اضافی (OPTION) که بر روی خودروهای دو دیفرانسیل نصب می شود پروژکتور است که در بعضی خودروها به صورت استاندارد نصب می شود و برخی از کمپانی های مربوط نیز سفارش ساخت آن را می پذیرند . پروژکتورهایی که قابل نصب بر روی این اتومبیل ها می باشند به سه دسته تقسیم می شوند :

۱ - پروژکتورهای مه شکن (FOG LIGHT) که بیشتر به رنگ زرد هستند . البته امروزه نوع سفید رنگ آن هم تولید می شود .

این پروژکتورها در ایجاد میدان دید مناسب در هوای مه آلود و همچنین قابلیت تشخیص خودرو برای رانندگان جاده مناسب است .

۲ - پروژکتورهای دارای نور مستقیم (BEAM) که از میدان روشنایی کم و عمق روشنایی بالا برخوردارند . استفاده این نوع پروژکتورها برای جاده های درجه ۲ یا ۳ و یا بیراهه است که عمق دید مناسبی را برای راننده ایجاد می کند . البته باید توجه داشت که نور این پروژکتورها باعث اختلال در دید رانندگان رویه رو خواهد شد . در نتیجه توصیه می شود در

جاده هایی که اتومبیل های رویه رو با فاصله کمی از کنار شما می گذرند از آن استفاده نکنید.

۳- پرژکتورهایی که نور را پخش می کنند (**FLOUD**) این دسته از پرژکتورها در مقایسه با نوع دوم عمق میدان زیادی ندارند ولی میدان نور آن وسیع تر است.

در جاده های کوهستانی و پر پیچ و خم و یا جاده های جنگلی که احتیاج به نور بیشتر در میدان وسیع تر است وجود این دسته از پرژکتورها کمک بسیاری در رانندگی و دید مناسب می کند.

باید توجه داشت این پرژکتورها علاوه بر قسمت جلوی اتومبیل در قسمت عقب اتومبیل نیز به طور استاندارد نصب می شود .

از نمونه های آن می توان از چراغ های مه شکن و چراغ ترمز سوم نام برد. در مواردی نیز می تواند در جهت کمک رسانی و یا در حین عقب راندن خودرو، پرژکتورهای کوچک پخش کن (**FLOUD**) را در عقب اتومبیل نصب کرد.

نمونه ای دیگر از چراغ ها، مخصوص نصب بر روی سقف اتومبیل به شکل متحرک است. در مناطق کویری هنگامی که قصد دور شدن از خودرو را داریم این چراغ ها می توانند در نشان دادن محل اتومبیل و جلوگیری از گم کردن خودرو مفید باشد.

نکات مهم

۱- استفاده از پرژکتورهای مذکور نباید باعث آزار راننده ها و ایجاد اختلال در دید آنان شود.

۲- قبل از حرکت باید چراغ ها و پرژکتورها را بنا بر کارایی آن تنظیم کرد.

۳- یدک هر کدام از چراغ ها را به همراه داشته باشید.

۴- در مواقعي که از پرژکتورها استفاده نمی کنید با روکش مخصوص آنها را بپوشانید. این کار از برخورد سنگ به آنها جلوگیری می کند و پرژکتورها تمیز می مانند.

۵- هنگام استفاده از چراغ ها و پرژکتورها ابتدا روکش را بردارید زیرا بعضی از پرژکتورهای قوی و پرنور باعث آب شدن روکش و چسبیدن آن به شیشه و بدنه پرژکتور می شود و نیز عامل اتلاف انرژی ذخیره شده در باطری و فرسایش بی مورد دینام است.

۶- از نصب چراغ ها و پرژکتور اضافی بر روی خودرو خودداری کنید.

جیپ رانگلر مجهز به وینچ و پروژکتور

بازدید از خودرو قبل از سفر

قبل از آغاز سفر بهتر است که بازدیدهای لازم را به عمل آورید. انجام یک بازدید کوتاه قبل از سفر به شما کمک می کند که سفر بی خطر و مطبوعی داشته باشد. لازمه این عمل فقط داشتن یک سری اطلاعات اساسی راجع به خودروتان و یک چشم دقیق برای بازرگی می باشد.

قبل از روشن کردن موتور

- خارج خودرو

لاستیکها (شامل زپاس) : فشار باد لاستیکها را با استفاده از وسیله مخصوص اندازه گرفته، آنها را بازدید کنید که ترک، خرابی و یا ساییدگی نداشته باشد.

نشت مایعات : نشت بنزین، روغن، آب و مایعات دیگر را به دقت بازدید کنید (آبی که از دستگاه تهویه بعد از استفاده نشت می کند طبیعی است).

چراغ ها : از کار کردن کلید چراغها اطمینان حاصل کنید.

- داخل خودرو

همراه داشتن آچار چرخ و جک، میزان آب رادیاتور و شیلنگهای مربوطه در قسمت جلویی رادیاتور را بازدید کنید که به وسیله برگ، کثافت و یا حشرات مسدود نشده باشد. میزان بودن آب باتری، روغن ترمز و کلاچ، تسمه پروانه و لوله های بنزین را نظر شلی و نشت لوله ها را بازدید کنید.

بعد از روشن کردن موتور

سطح روغن جعبه دنده اتوماتیک، در صورتیکه خودروی شما مجهز به گیربکس اتوماتیک است. میزان روغن هیدرولیک فرمان، میزان روغن موتور، در هنگام رانندگی از علایم جلوی داشبورد اطمینان حاصل نمایید. از صحبت کار سرعت سنج و سایر وسایل اندازه گیری اطمینان حاصل کنید. از ترمزها و از صحبت کار آنها در محل امنی اطمینان حاصل نمایید که آیا چیز غیرعادی وجود دارد؟ شل بودن و یا نشت قسمتهای مختلف، همچنین صدای های غیر عادی و اضافی را بازدید کنید. در صورتیکه همه قسمتها درست کار می کنند، با آسودگی خیال از سفر خود لذت ببرید.

قبل از سفر موتور خودرو را چک کنید